

Vindkraft

Peter Ardö,
Länsstyrelsen i Halland

Hässleholm 2009-11-03

Örebro 2009-11-10

Nytt om vindkraft

- Nya regler den 1 augusti 2009
- SOU 2008:86
- Prop 2008/09:146

- Tillstånds- och villkorsskrivning

Slopad dubbelprövning MB/PBL

- Krävs ej bygglov när det finns tillstånd enligt 9 eller 11 kap. miljöbalken.
-- Anges i 8 kap. 2 § 2 st. 2 PBL

- Gäller när det finns tillstånd alltså oavsett om det är tillståndsplikt eller inte

När krävs bygglov?

- Krävs alltså ej bygglov när det finns tillstånd enligt 9 eller 11 kap. miljöbalken.
-- Anges i 8 kap. 2 § 2 st. 2 PBL
- Krävs varken bygglov eller MB-tillstånd för vindkraft under 20 m med rotordiameter under 3 m (obs avståndskrav till gräns, samt ej på byggnad)
-- Se 8 kap. 2 § 1 st. 6 PBL
- I övriga fall krävs bygglov
-- Se 8 kap. 2 § 1 st. 6 PBL
- Bygglov ska, i lämplig omfattning, hanteras tillsammans med anmälan enligt MB
-- Se FMH 25 b §§
- Krav på bygganmälan finns kvar
- Läs vidare prop. 2008/09:146 s 35-38

Detaljplan för vindkraft?

- Lämplighetsprövning av vindkraft ska ske genom detaljplan endast om verken ska uppföras i område med stor efterfrågan på mark för byggnader eller för anläggningar.
- Anges i 5 kap. 1 § 2 st. 2 PBL.
- Ska tillämpas om flera olika fastighetsägare med angränsande områden vill uppföra vindkraftverk Se prop 2008/09:146 s 34

Kommunal vetorätt

- Krävs att kommunen tillstyrker, annars kan tillstånd till vindkraftverk inte meddelas (dvs. vetorätt)
- Anges i 16 kap. 4 § miljöbalken
- Om kommunen är negativ bör den avge sin uppfattning redan under samrådsprocessen för tillståndsansökan, se prop. 2008/09:146 s 40.
- Annars normalt när ärendet är komplett och har kungjorts
- Regeringen kan köra över kommunen och ändå tillåta (om synnerligen angeläget från nationell synpunkt)
- Anges i 17 kap. 6 § 2 st 2 miljöbalken
- ÖP är fortfarande det viktigaste planeringsunderlaget

Övergångsregler

- Separata övergångsregler för varje lagstiftning
 - PBL
 - Miljöbalken
 - FMH
- Läs varje övergångsbestämmelse för sig

Övergångsregler PBL

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2009.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande vid prövning av överklagade beslut som har meddelats före den 1 augusti 2009.
3. Vid tillämpning av bestämmelserna i 10 kap. gäller fortfarande äldre bestämmelser om bygglovsplikt i 8 kap. 2 § första stycket 6 för vindkraftverk som har börjat uppföras före den 1 augusti 2009, om dessa bestämmelser leder till lindrigare påföljd.

Övergångsregler MB

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2009.

Övergångsregler FMH

1. Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2009.
2. En verksamhet som enligt äldre bestämmelser är anmälningsskyldig får fortsätta att bedrivas enligt de äldre bestämmelserna trots att verksamheten blir tillståndsskyldig med denna förordning, om verksamheten är anmäld den 1 augusti 2009.
3. En verksamhet som bedrivs den 1 augusti 2009 och som enligt äldre bestämmelser inte är anmälningsskyldig eller tillståndsskyldig men som blir anmälningsskyldig med denna förordning får fortsätta att bedrivas enligt äldre bestämmelser.
4. Äldre bestämmelser gäller för prövningen och handläggningen av mål och ärenden som inletts före den 1 augusti 2009.

Tillstånd och villkor

- Tillståndsmeningen
- Villkoren
- Exempel på rättspraxis

- I övrigt läs Boverkets vindkraftshandbok där det finns exempel på rättspraxis

Lokaliseringen 1

- Koordinater
- Koordinater med radie
- Box-modell

- Oavsett lokaliseringsmodell så måste miljökonsekvenserna vara utredda innan tillståndet ges

Lokaliseringen 2

Ex Sjijska MÖD 2009-08-25 M 5256-08

Ex Taka Apua MÖD 2008-11-19 M 2210-08

- Vindkraftverkens exakta positioner ska bestämmas i samråd med med tillsynsmyndigheten. Kan parterna inte enas äger endera parten hänskjuta frågeställningen till miljödomstolen för avgörande (avsåg i stort sett obebodda områden varav det ena i naturreservat)
- (tveksamt om detta kan överföras till mer tätbebyggda områden)

Arbetsytor

Sjiska MD Umeå 2008-05-23 M 4477-09

- Vindkompaniet ska senast en månad efter det att anläggningsarbetena är slutförda anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Temporärt nyttjade markytor under anläggningstiden, såsom upplags- eller uppställningsplatser - dock ej kranuppställningsplatser - ska återställas snarast möjligt och senast två år efter att anläggningsarbetet avslutats. eft det att anläggningsarbeten är slutförda.

Avveckling

Tolvmanstegen MD Vänersborg 2007-09-03 M 3055-05
(senare upp i MÖD 2009-06-16 M 7051-07)

- Senast två år efter att elproduktionen har upphört ska vindkraftverken, maskinhus, transformatorer, ledningar och annan utrustning ha avlägsnats. Fundamenten och platserna för vindkraftverken ska ha anpassats till omgivande naturmiljö. Arbetet ska utföras i samråd med markägaren och tillsynsmyndigheten.

Buller 1

- Den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder får på grund av vindkraftverken inte överstiga 40 dB(A) ekvivalent ljudnivå.
- Tips: Naturvårdsverkets rapport 6241 reviderad 2009, Elforsk rapport 98:24 Mätning av bullerimmission från vindkraftverk, Standard för emissionsmätning IEC61 400-11 samt SS-EN61-400-11

Buller 2 (kontroll)

- Den ekvivalenta ljudnivån ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar eller genom immisions-mätningar vid bostäder. Inom ett år från det att vindkraftsanläggningen tagits i drift ska en kontroll av den ekvivalenta ljudnivån vid bostäder i närheten utföras. Kontroll ska därefter ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, dock minst en gång vart tredje år.
- Rättsfall: MÖD:s domar om begränsningsvillkor, MÖD M 1303-07, MÖD M 3792-07 samt MÖD M 5069-07.

Skugga

- Maximala antalet timmar med faktisk rörlig skugga vid bostäder får på grund av vindkraftverken inte överstiga 8 h/år.
- Tips: Vindkraftshandboken från Boverket

Styrning

- Samtliga verk ska utrustas med styr- och reglerutrustning för att vid behov kunna dämpa ljud- och skuggeffekter.

Bör utredas i ansökan om det kan utgöra ett problem annars behövs inte villkoret.

Hindersbelysning

- Vindkraftverkens hinderbelysning ska synkroniseras så att ljusen blinkar i takt.
- Hinderbelysningens ljusintensitet ska reduceras på natten så mycket som gällande lagstiftning medger.
- Tips: Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om markering av byggnader, master och andra föremål, LFS 2008:47

Ekonomisk säkerhet

- Ex Taka Apua MÖD 2008-11-19 M 2210-08
- Vindkompaniet ska ställa säkerhet för efterbehandling och andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda med 300 000 kr för varje vindkraftverk. Säkerheten får utgöras av pant eller borgen och ska prövas av miljödomstolen. Verksamheten får inte tas i drift innan säkerhet ställts och denna godkänts av miljödomstolen.

Ekonomisk säkerhet

- 16 kap. 3 § miljöbalken
- 24 kap. 5 § miljöbalken
- Bolaget ska ställa säkerhet för efterbehandling och andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda med 300 000 kr för varje vindkraftverk. Säkerheten ska ställas i form av garanti från bank eller annat kreditinstitut. Detta tillstånd får inte tas i anspråk förrän säkerhet ställts och godkänts av Länsstyrelsen.

- Rättsfall: MÖD M 2210-08, Taka-Aapua

Uppföljning fågel

- En studie av vindkraftparkens påverkan på flyttfåglar och häckande fåglar ska göras tre år efter det att vindkraftparken tagits i drift.

- Fråga - vad ska villkoret leda till?

Fågel

- Om verksamheten visar sig ha negativ påverkan på hotade arter av rovfåglar eller andra hotade arter, får tillsynsmyndigheten förelägga bolaget att vidta åtgärder för att minska denna negativa påverkan.
- Ifrågasatt villkor
- Kan kanske behöva preciseras
- Notera ”villkor av mindre betydelse” i 22 kap. 25 § MB
- Pågår överklaganden om detta villkor

Reklam

- Endast ägarens, verksamhets-utövarens och tillverkarens namn eller firma får anges med text på vindkraftverken. Utformningen av text ska bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten. Andra reklamordningar får inte placeras på verken.